

Recenzja 2

**Śląski Uniwersytet Medyczny
w Katowicach**
Oddział Kliniczny Perinatologii
i Ginekologii Onkologicznej
41-200 Sosnowiec, ul. Zagadłowicza 3

Katowice, dn. 23.10.2022

Prof. dr hab. n.med. Marek Kudła

Oddział Kliniczny Perinatologii i Ginekologii Onkologicznej

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

**Recenzja pracy doktorskiej lek. Magdy Krzyckiej pod tytułem
„Porównanie klinicznej i ultrasonograficznej oceny dna miednicy”.**

Przedstawiona mi do recenzji rozprawa doktorska lek. Magdy Krzyckiej jest interesującym opracowaniem dotyczącym metod diagnostyki uroginekologicznej.

Polskie społeczeństwo jest populacją starzejącą się. Średnia długość życia wydłuża się, a to oznacza większą liczbę osób w wieku podeszłym. To również stawia nowe wyzwania związane z zabezpieczeniem potrzeb medycznych tej grupy społecznej. Wśród tych potrzeb medycznych znajdują się choroby dna miednicy i problemy zgłaszane przez coraz większą liczbę pacjentek.

Przedmiotem rozprawy doktorskiej lek. Magdy Krzyckiej było wykorzystanie i porównanie dwóch metod ultrasonografii i badania klinicznego dla oceny funkcji dna miednicy.

W moim przekonaniu przedstawiona mi do oceny praca jest pierwszym tego typu porównaniem przydatności ultrasonografii przezkroczowej i przezprzedsionkowej. W tym świetle wybór tematu dokonany przez Doktorantkę należy ocenić jako uzasadniony naukowo i pożądany ze względu na możliwość przeniesienia uzyskanych wyników do codziennej praktyki lekarskiej.

Przedłożona mi rozprawa doktorska ma klasyczny układ edytorski. Podzielona jest na 13 rozdziałów : Wstęp; Cel pracy; Materiały i metody; Wyniki; Dyskusja; Wnioski; Streszczenie w języku polskim i angielskim; Spis rycin; Spis tabel; Wykaz używanych skrótów; Wykaz załączników oraz Piśmiennictwo. Praca zawiera 179 stron, 74 ryciny i 10 tabel. W skład piśmiennictwa wchodzi 207 pozycji, od artykułów historycznych po najnowsze doniesienia, a całość prawidłowo wykorzystana jest w tekście. Układ pracy nie budzi zastrzeżeń i spełnia wszystkie wymagania formalne. Praca jest bardzo starannie opracowana graficznie.

Wstęp obejmuje 46 stron i opisuje szczegółowo anatomie, fizjologię i patofizjologię schorzeń dna miednicy. Interesującym fragmentem w tej części, jest podrozdział dotyczący historii ultrasonografii - zarówno samej metody, jak i jej zastosowania w uroginekologii. Wstęp obejmuje również przegląd aktualnego piśmiennictwa i przedstawia stan wiedzy w zakresie aspektów poruszanych w pracy.

Cele pracy zostały sformułowane w sposób jasny i przejrzysty. Pierwszym celem było porównanie badania klinicznego oraz dwóch metod ultrasonograficznych (metody przezprzedsionkowej i przekroczonej) w zakresie wybranych parametrów w 3 stanach tzn. spoczynku, skurczu mięśni dna miednicy oraz próbie Valsalvy. Dodatkowo porównano ruchomość cewki moczowej ocenianej w dwóch metodach ultrasonograficznych oraz wpływ całkowitego oderwania mięśnia łonowo-odbytniczego na wybrane parametry oceny dna miednicy podczas skurczu mięśni dna miednicy oraz próby Valsalvy.

Rozdział „Materiał i metody” napisany jest w sposób klarowny i dokładnie tłumaczy sposób przeprowadzenia badania. Wartość pracy podnoszą ilustracje, które w praktyczny sposób pokazują zarówno sposób przyłożenia głowicy ultrasonograficznej, jak i obrazy USG przedstawiające struktury, które należy uwidoczniać.

Wyniki zajmują 63 strony i są najobszerniejszym działem pracy doktorskiej. W przejrzysty sposób zostały podzielone na grupy, każda z osobnym numerem podrozdziału. 67 rycin i 10 tabel dobrze obrazuje uzyskane wyniki. Rzetelny i dojrzały sposób przedstawienia tego rozdziału świadczy o dobrych umiejętnościach analizowania wyników wytyczonych zadań badawczych.

Wnioski obejmują sześć punktów i zostały sformułowane w zwięzły sposób, w pełni korespondujący z celami badania. Ciekawym wnioskiem było stwierdzenie równoważności dwóch ultrasonograficznych metod oceny ruchomości cewki moczowej. Dzięki temu badający może wykorzystać technikę, w której jest bardziej doświadczony. Innym istotnym wnioskiem było również stwierdzenie dobrej korelacji między palpacyjną oceną siły skurczu mięśni dna miednicy ocenianego za pomocą skali Oxford, a wymiarami rozworu dźwigacza zmierzonymi ultrasonograficznie. Niezwykle ważny jest również wniosek dotyczący braku możliwości zastąpienia ultrasonografii przekroczonej 4D testem POP-Q, w celu rozpoznania zjawiska ballooningu. Powyższe wyniki mogą być bardzo przydatne w codziennej pracy z pacjentką wymagającą pomocy lekarza uroginekologa.

Rozdział „Dyskusja” przedstawiony został w sposób dojrzały, świadczący o dobrej znajomości badanych zagadnień przez Doktorantkę. Swoje wyniki zestawiała ze światowymi opracowaniami, szczególnie badaniami z ośrodków niemieckich, australijskich i chińskich.

Do pracy wkładły się pojedyncze błędy literowe i stylistyczne. Przeniesienie spisu skrótów na początek, a nie na koniec pracy mógłby ułatwić jej czytanie. Fotografie ultrasonograficzne zamieszczone w materiale i metodach mogłyby być dokładniej opisane. Użyte na stronie 13 sformułowanie „prześwietlenie” w odniesieniu do użycia ultradźwięków w medycynie jest niepoprawne i powinno być zastąpione innym np. słowem „badanie”. Wielokrotnie w pracy pojawia się słowo „waga” zamiast „masa ciała” (str. 13, 67, 69). Podobna uwaga dotyczy użycia słowa „ilość” w odniesieniu do liczby porodów (str.72). Dodatkowo, być może ze względu na przyzwyczajenie i utrwalony w odniesieniu do pisania prac naukowych zwyczaj, nieco razi mnie użycie w całym tekście opisu wykonanej pracy formy pierwszej osoby, a nie formy bezosobowej tzn. zamiast słów „wykonano”, „przeprowadzono”, „przeanalizowano” autorka pracy napisała „wykonałam”, „zrobiłam” i „przeanalizowałam”. Wobec ogromu przeprowadzonych badań, obliczeń i statystyki mam wątpliwości, czy w swojej pracy

Doktorantka nie musiała korzystać częściowo z pomocy innych osób, dlatego taka forma była by wtedy bardziej poprawna.

Te drobne uwagi edytorskie nie wpływają jednak na pozytywną ocenę całości pracy.

Ogólnie, rozprawa napisana jest poprawnym językiem i czyta się ją z zainteresowaniem. Dowodzi to pełnego zrozumienia przez Doktorantkę przedstawianych w niej zagadnień oraz właściwej analizy uzyskanych wyników. Praca stanowi oryginalne przedstawienie wybranego problemu naukowego. Kandydatka w sposób wyczerpujący wykazała się wiedzą dotyczącą szeroko rozumianych zaburzeń funkcji dna miednicy, umiejętnością samodzielnej pracy naukowej, a uzyskane wyniki są interesujące.

Podsumowując uważam, że przedstawiona do recenzji praca doktorska lek. Magdy Krzyckiej spełnia wszelkie wymogi stawiane rozprawom doktorskim określonym w art. 13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz.595, z późn. zm.). Jednocześnie ze względu na ogrom wykonanej pracy jak również ze względu na bardzo dużą wartość merytoryczną wnioskuję o przyznanie wyróżnienia pracy doktorskiej lekarz Magdy Krzyckiej.

Wobec powyższego mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wniosek o dopuszczenie lek. Magdy Krzyckiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK
Oddziału Klinicznego Perinatologii
i Ginekologii Onkologicznej
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
prof. dr hab. n. med. in. o zdrowiu Marek Kudła